

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Серія «Наука»
Заснована у 1995 році

ФАРМАЦІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ VIII Національного з'їзду фармацевтів України

(Харків, 13-16 вересня 2016 року)

У двох томах
Том 1

Харків
НФаУ
2016

Редакційна колегія:

академік НАН України В. П. Черних (голова), проф. А. А. Котвіцька, доц. Т. В. Крутських, проф. Г. В. Зайченко, проф. І. І. Баранова, проф. О. Г. Башура, проф. А. І. Березнякова, проф. Л. І. Вишневська, проф. С. В. Гарна, проф. В. А. Георгіянц, проф. Є. В. Гладух, проф. Т. М. Гонтова, проф. І. С. Гриценко, проф. С. М. Дроговоз, проф. А. Л. Загайко, проф. І. А. Зупанець, проф. К. А. Іванова, проф. В. І. Кабачний, проф. В. С. Кисличенко, проф. І. В. Кіреєв, проф. В. М. Ковальов, проф. Н. М. Кононенко, проф. Є. Я. Левітін, проф. В. В. Малий, проф. Л. М. Малоштан, проф. О. І. Набока, проф. А. С. Немченко, проф. Ю. М. Пенкін, проф. О. Ф. Пімінов, проф. Н. П. Половко, проф. Н. В. Попова, проф. О. В. Посилкіна, проф. О. А. Рубан, проф. Р. В. Сагайдак-Нікітюк, проф. А. Г. Сербін, проф. Л. С. Стрельников, проф. С. Г. Таран, проф. В. М. Толочко, проф. Н. І. Філімонова, проф. Л. А. Шемчук, проф. С. Ю. Штриголь, проф. Л. І. Шульга, проф. Л. В. Яковлева, проф. Т. Г. Ярних, доц. О. М. Кошовий, доц. І. В. Кубарева, доц. В. О. Лебединець, доц. Т. С. Прокопенко, доц. Є. І. Світлична, доц. Н. М. Філяніна

Укладачі:

С. Ю. Данильченко, Н. А. Третьякова, І. О. Сурікова, А. В. Мигаль

Фармація XXI століття : тенденції та перспективи: матеріали VIII Нац. з'їзду фармацевтів України (Харків, 13–16 вересня 2016 р.): у 2 т. Т. 1 / М-во охорони здоров'я України, Нац. фармац. ун-т; ред. кол.: В. П. Черних (голова) та ін.; уклад.: С. Ю. Данильченко та ін. – Харків: НФаУ, 2016. – 458 с. – (Серія «Наука»).

ISBN 978–966–615–489–0

У виданні представлено стан та актуальні питання розвитку наукових напрямків у галузі фармації, а саме: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні підходи до створення нових лікарських та косметичних засобів, дієтичних добавок природного походження; сучасний фармацевтичний аналіз та стандартизація ліків; актуальні проблеми сучасної технології ліків, екстемпоральної рецептури, пакування та маркування лікарських препаратів; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва фармацевтичних препаратів; біотехнології та нанотехнології у фармації; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації і медицини.

Матеріали подано мовою оригіналу в авторській редакції.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 615.1

ВИЗНАЧЕННЯ СУМИ ВОДОРОЗЧИННИХ ПОЛІСАХАРИДІВ У СЛАНЯХ ПАРМЕЛІЇ ПЕРЛИНОВОЇ

Кисличенко В. С., Пінкевич В. О., Новосел О. М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Широке використання лишайників як лікарських засобів обумовлено багатим хімічним складом. Особливої уваги заслуговують вуглеводи, вміст яких у їх сланях становить близько 80%. Відомо, що вуглеводи виявляють імуномодуючу, пом'якшувальну, ранозагоювальну, противиразкову, обволікаючу, відхаркувальну, послаблюючу, сорбуючу, детоксикаційну, протипухлинну дію та використовуються як допоміжні речовини у фармацевтичному виробництві. Нашу увагу привернув лишайник пармелія перлинова. Більшу частину вуглеводів цього лишайнику складають гомополісахарид ліхенін та його ізомер ізоліхенін. Молекула ліхеніну складається із залишків D-глюкози, які в положенні $\beta(1\rightarrow3)(1\rightarrow4)$ у співвідношенні 1:3 з'єднані між собою глікозидним зв'язком. У меншій кількості в сланях пармелії містяться також багатоатомні спирти і цукроспирти та моно- і дисахариди.

Кількісне визначення суми водорозчинних полісахаридів у подрібнених сланях пармелії перлинової проводили гравіметричним методом, використовуючи методику Державної Фармакопеї України. Близько 5 г (точна наважка) здрібненої на порошок сировини (1000) (ДФУ 1.0, 2.9.12) поміщали у колбу зі шліфом місткістю 250 мл, додавали 75 мл води Р кип'ятили зі зворотним холодильником протягом 30 хв, охолоджували, центрифугували зі швидкістю 5000 об/хв протягом 10 хв і декантували у мірну колбу місткістю 250 мл крізь 5 шарів марлі, попередньо змоченої водою Р. Екстрагування продовжували 3 порціями, по 50 мл кожна, води Р, потім 25 мл води Р, кожний раз проводячи кип'ятіння зі зворотним холодильником протягом 30 хв. Кожну витяжку охолоджували, центрифугували зі швидкістю 5000 об/хв протягом 10 хв і декантували у ту саму мірну колбу. Фільтр промивали 10 мл 96% спирту Р і доводили об'єм розчину водою Р до позначки. 25 мл одержаного розчину поміщали у центрифужну пробірку, додавали 50 мл 96% спирту Р, перемішували, нагрівали на водяній бані при температурі 30 °С протягом 5 хв, витримували протягом 1 год і центрифугували зі швидкістю 5000 об/хв протягом 30 хв. Надосадову рідину фільтрували під вакуумом за залишкового тиску від 13 кПа до 16 кПа крізь скляний фільтр ПОР16, попередньо висушений при температурі від 100 °С до 105 °С до постійної маси. Осад кількісно переносили на фільтр за допомогою 15 мл суміші вода Р-96% спирт Р (1:2) і послідовно промивали 10 мл 96% спирту Р, 15 мл ацетону Р, 15 мл етилацетату Р. Фільтр із осадом сушили на повітрі, потім висушували до постійної маси при температурі від 100 °С до 105 °С. Вміст полісахаридів у перерахунку на суху сировину, у відсотках, обчислювали за формулою:

$$x = \frac{(m_2 - m_1) \cdot 100000}{m \cdot (100 - W)}$$

де m – маса наважки випробовуваної сировини, у грамах; m_1 – маса фільтра, у грамах; m_2 – маса фільтра із залишком, у грамах; W – втрата в масі при висушуванні, у відсотках.

У результати проведеного експериментального дослідження було встановлено, що вміст полісахаридів у сланях пармелії перлинової у перерахунку на абсолютно суху сировину склав $10,95 \pm 0,35\%$.

Результати експериментів свідчать про перспективність подальшого поглибленого вивчення даного виду сировини та можливість розробки нових лікарських препаратів на основі полісахаридів сланей Пармелії перлинової.

Мимренко Т. В.	104
Михальченко Є. К.	7
Михайленко В. В.	268
Михайленко О. О.	118
Мілян І. І.	117
Міщенко Л. Т.	111
Міщенко М. В.	138
Мовсисян А. Р.	120
Мозуль В. І.	121, 145
Молочко М. В.	390
Монька Н.	38, 40
Мороз В. П.	49, 193
Москаленко В. Ю.	202
Моспанова О. В.	42, 236, 417, 423
Мусієнко К. С.	122
Мусянович Р.	38
Мухіна О. Ю.	717

Н

Наврот У.	38
Назаренко М. В.	25
Наконечна А.	40
Наконечная Я. С.	87
Нардид О. А.	354
Науменок Л. Г.	312, 313
Нгуен Тхи Хай Йен	142
Негода Т. С.	135
Нектегаєв І. О.	15
Нестеркіна М. В.	31
Нестеркіна М. В.	8
Нефедова Л. В.	326
Нектегаєв І. О.	56
Никитюк В. Г.	391, 393, 395, 397
Никитюк Л. В.	402, 404
Ніженковська І. В.	43, 123
Нікішина Л. Є.	203
Нікогосян Л. Р.	399
Німенко Г. Р.	197
Новикова О. Ю.	316
Новіков В.	38, 40
Новіков В. П.	147, 351, 364, 367
Новосел О. М.	84, 149
Носуленко І. С.	13, 29

О

Овсепян А. М.	344
Огурцов В. В.	57
Олійник О. В.	30
Олійник С. В.	268
Омельченко І. О.	269
Омирбаєва А. Е.	401
Онасенко Е. С.	314
Опрошанська Т. В.	70, 124, 131
Ордабаєва С. К.	189
Орловецкая Н. Ф.	270
Орынбекова А.	322
Останков М. В.	336
Останкова Л. В.	336
Остапенко А. О.	7
Осьмачко А. П.	125
Очкур О. В.	91

П

Пазюк Д.-М. В.	126
Пальчевська Т. А.	299
Панасенко О. І.	6, 17, 32, 51
Панасюк Е. А.	112
Панчак Л. Я.	69
Панченко С. В.	97, 98, 99, 127
Парнюк Н. В.	374
Парченко В. В.	20
Патіота Л. Е.	292
Пекліна Г. П.	362
Перехода Л. О.	50
Петкова І. Б.	287
Петріна Р. О.	147, 364
Петровська В. В.	371
Петровська Л. С.	271
Петухова І. Ю.	192
Пенкін Ю. М.	418
Пешкова О. С.	141
Пирог Т. П.	402, 403, 404
Пищик М. М.	11
Підпружников Ю. В.	204, 405
Підченко В. Т.	123